

Jornada Econòmica a Lleida

17 d'octubre de 2013

Missatges principals

- 1 **El creixement mundial continuarà**, tot i que s'incrementa la contribució de les economies desenvolupades en detriment de la de les emergents
- 2 La **unió bancària, la correcció dels ajustos estructurals i el compromís amb les reformes**, claus per al creixement a Europa
- 3 **L'economia catalana tocarà fons l'any 2013 i tornarà a créixer el 2014**, en un context d'incertesa i de necessitat de control dels comptes públics
- 4 **L'acompliment d'uns objectius de dèficit** més consistents amb el creixement marcarà les divergències entre regions
- 5 **A Lleida, la major especialització en el sector primari ha suposat un avantatge relatiu**

Sumari

Secció 1

Economia mundial: s'incrementa la contribució al creixement de les economies desenvolupades

Secció 2

Espanya: tocarà fons en 2013. El creixement en 2014 estarà suportat per la millora de l'entorn exterior, la reducció dels desequilibris interns i les reformes estructurals

Secció 3

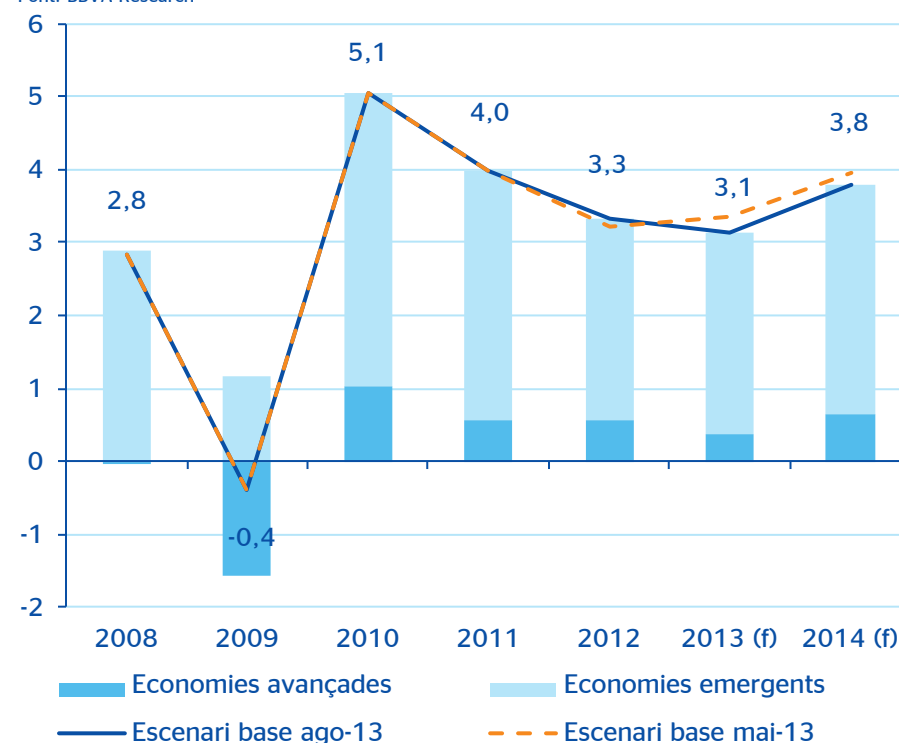
A Catalunya, el creixement l'any 2014 vindrà determinat per la capacitat de correcció de desequilibris

L'economia global

- 1 El creixement mundial es suavitza** com a conseqüència bàsicament de l'ajust en marxa a la majoria de les economies emergents
- 2 Les condicions de finançament es tensionen** amb la comunicació de la Reserva Federal de la seva estratègia de sortida del QE i amb la desacceleració de les economies emergents

Creixement PIB Global (%)

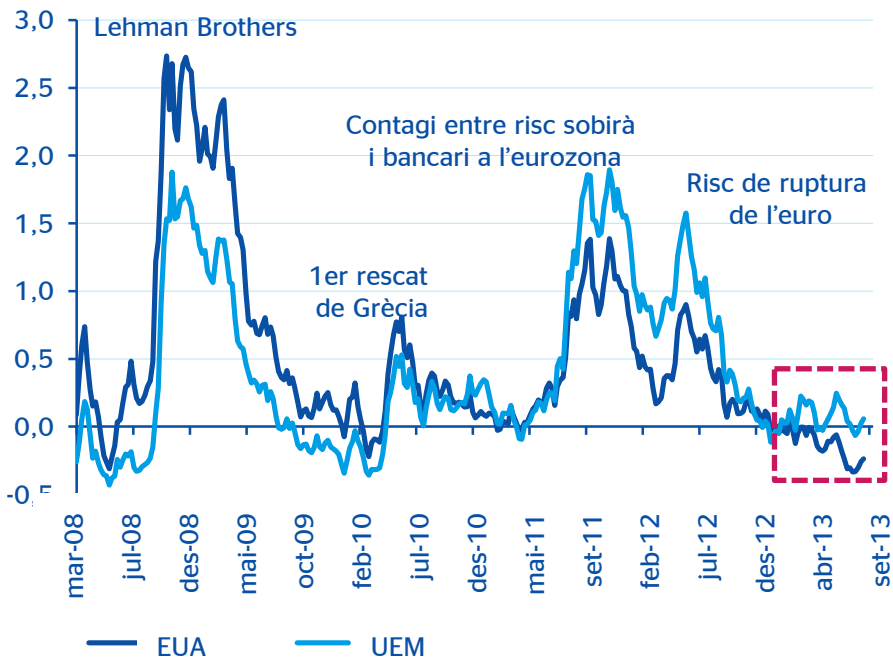
Font: BBVA Research

Els mercats no han reflectit esdeveniments de risc

Índex BBVA de Tensions Financeres

Font: BBVA Research

A l'àrea de l'euro la recuperació s'endarrereix a 2014. El BCE actua i s'ajornen els objectius fiscals

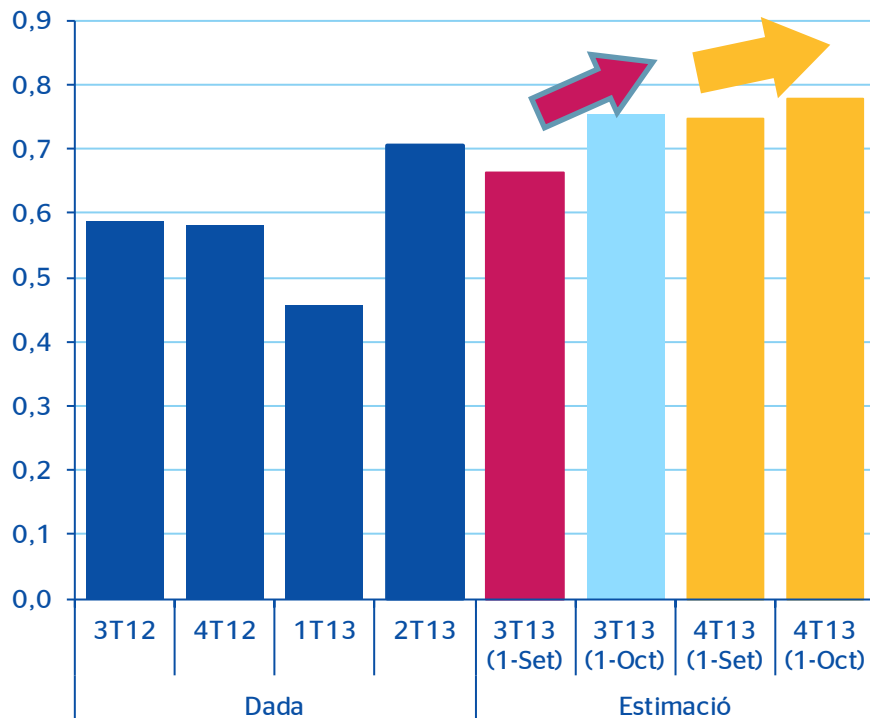
Eurozona: paralització política a Itàlia, rescat a Xipre, problemes polítics a Portugal

EUA: falta d'acord sobre la definició de la política fiscal en el llarg termini

Ralentització global transitòria degut als emergents?

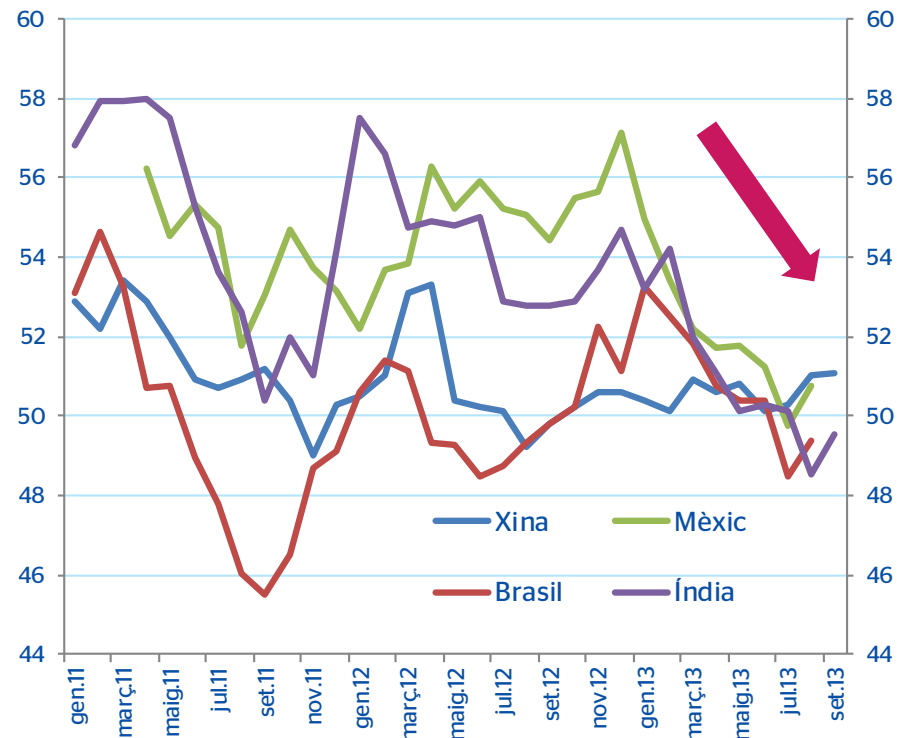
Creixement mundial, predicció en temps real a 2T13 basada en el BBVA-GAIN

(%, intertrimestral)
 Font: BBVA Research

Economies emergents: PMIs manufacturera

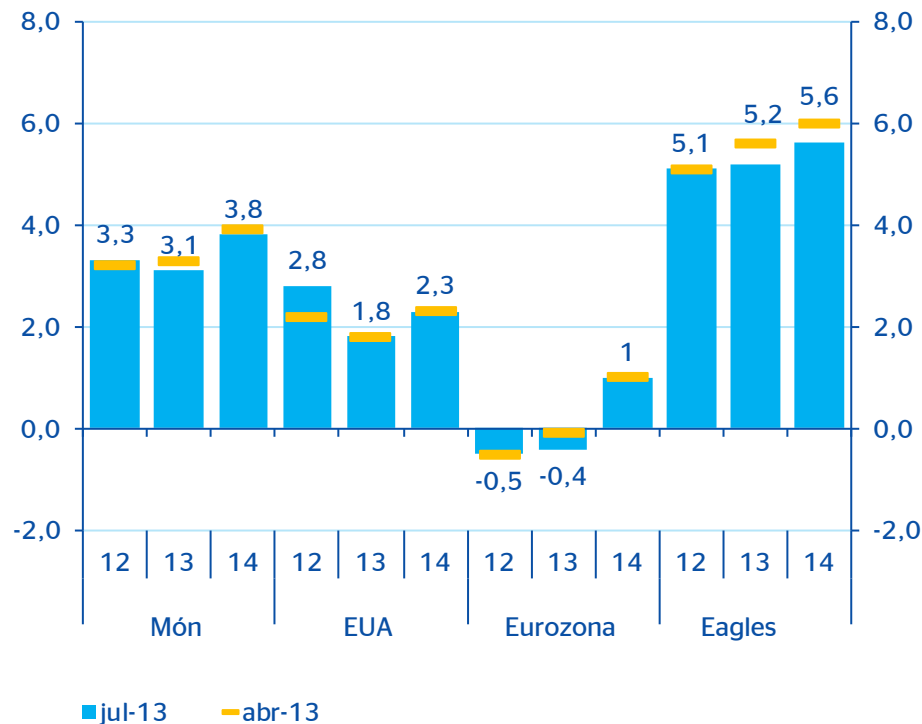
Font: BBVA Research a partir de Haver

El creixement es modera i reajusta entre àrees

Creixement econòmic (% PIB)

Font: BBVA Research, Haver

L'**economia global** mostra un debilitament cíclic, sobretot en emergents, i afronta unes condicions financeres menys laxes

A les **economies desenvolupades**, els EUA i l'àrea de l'euro mantenen les seves perspectives per a 2014

A les **economies emergents**, es manté la perspectiva d'expansió en el grup **BBVA Eagles**, tot i que amb xifres més baixes per les revisions del creixement de **Xina i Amèrica Llatina**

Sumari

Secció 1

Economia mundial: s'incrementa la contribució al creixement de les economies desenvolupades

Secció 2

Espanya: tocarà fons en 2013. El creixement en 2014 estarà suportat per la millora de l'entorn exterior, la reducció dels desequilibris interns i les reformes estructurals

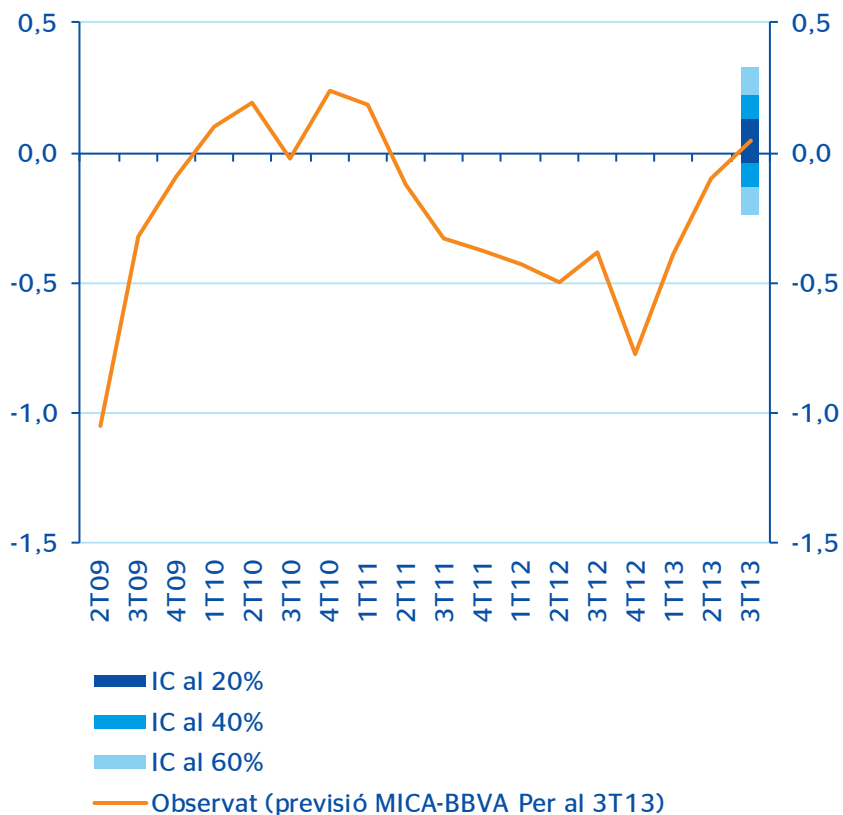
Secció 3

A Catalunya, el creixement l'any 2014 vindrà determinat per la capacitat de correcció de desequilibris

L'economia espanyola toca terra en 2013

Espanya: creixement del PIB i previsions MICA-BBVA (% t/t)

Font: INE i BBVA Research

Diversos indicadors apunten cap a una estabilització de l'activitat

La menor incertesa, la solidesa de les exportacions, ...

... objectius fiscals més flexibles i la implementació d'algunes reformes expliquen la millora de les perspectives

Senyals de recuperació?

Les recuperacions a Espanya han portat tradicionalment el mateix ordre ...

..., amb les exportacions i la millora de l'excedent brut d'explotació de les empreses liderant la recuperació ...

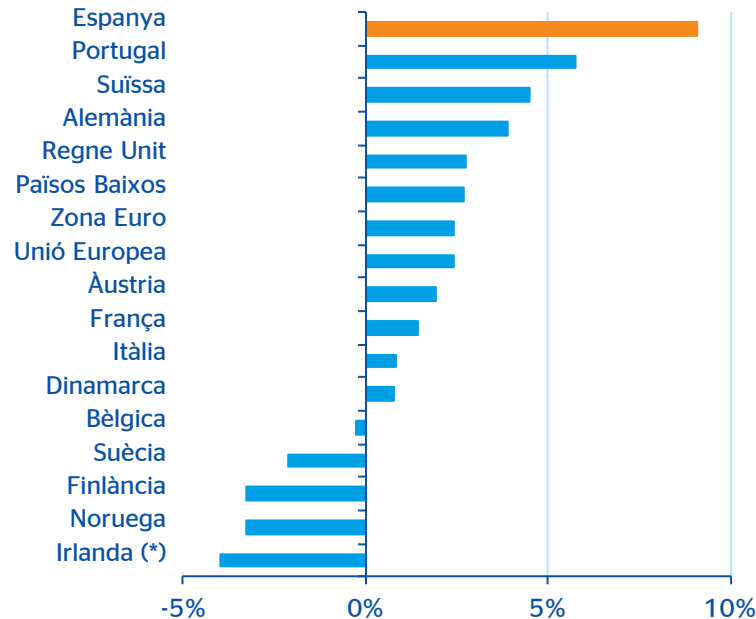
..., i eventualment arrossegant la inversió i l'ocupació.
El crèdit és necessari per sostenir la recuperació

1. Creixement de les exportacions

A. Comportament excepcional a la UEM

Exportacions totals (% canvi, 1T12-2T13)

(*): Dades fins 1T13
 Font: INE i BBVA Research

Malgrat la recessió a la UEM (50% del total), durant l'últim any les exportacions han crescut

Això és conseqüència, en part, d'un increment de la quota d'exportacions a països BBVA-EAGLEs i altres economies desenvolupades

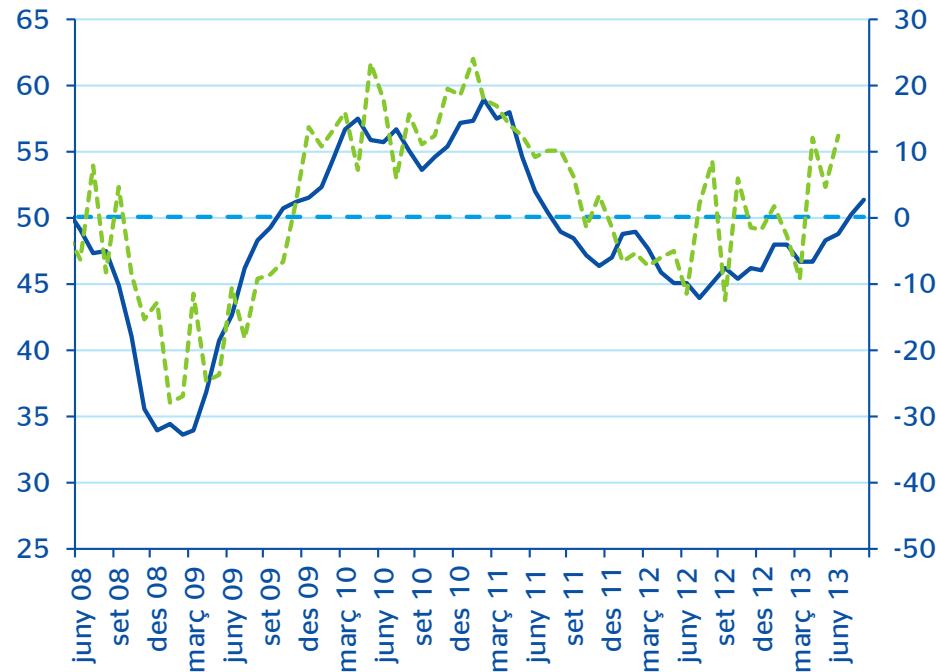
..., però també dels majors guanys de competitivitat observats a Espanya i Catalunya, tant per preu com per qualitat

1. Creixement de les exportacions

B. Millora a Europa

PMI manufactures a la UEM i exportacions de manufactures d'Espanya a la UEM

(Dades CVEC. Un valor superior a 50 indica expansió per al PMI)
 Font: Markit Economics, Datacomex i BBVA Research

— PMI manufacturer UEM (Esq.)
 - - - Exports. espanyoles de manufactures a la UEM (Dt.)

Durant els darrers mesos, s'observa una recuperació en l'activitat europea ...

..., que podria compensar l'alentiment que es pot observar en la demanda de països emergents

Les exportacions continuaran essent el principal suport del PIB

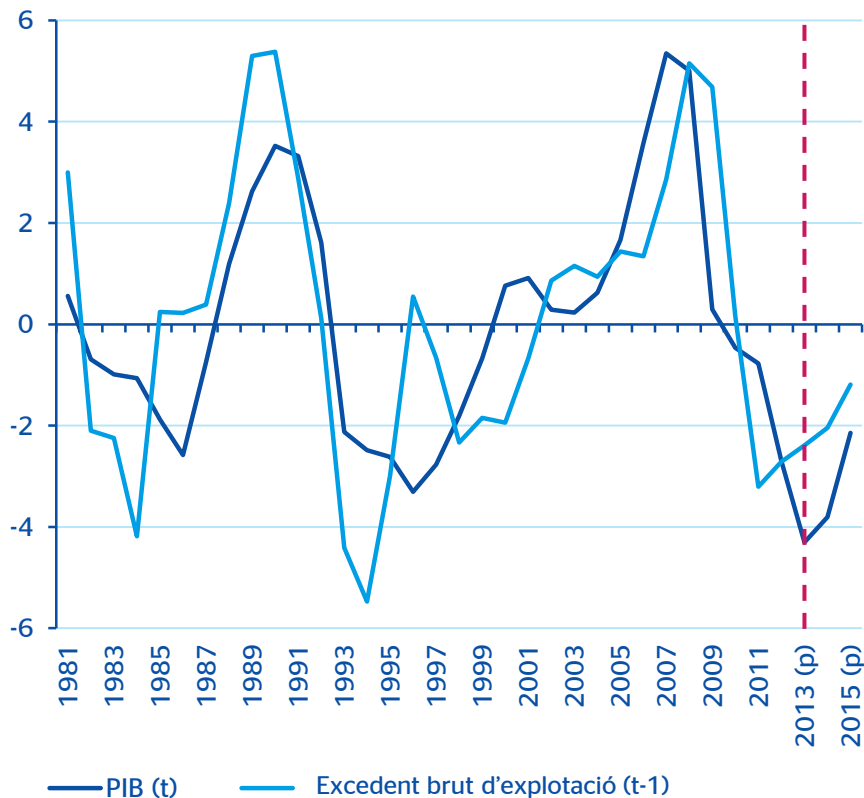
2. La millora en la posició de les empreses

A. Augment de l'excedent brut d'exploació

Espanya: excedent brut d'exploació i PIB

(desviacions respecte a tendència)

Font: BBVA Research

La reducció de costos i l'increment de la productivitat han permès un augment de l'EBE

Durant els propers trimestres, això hauria de traduir-se en un augment de la inversió,...

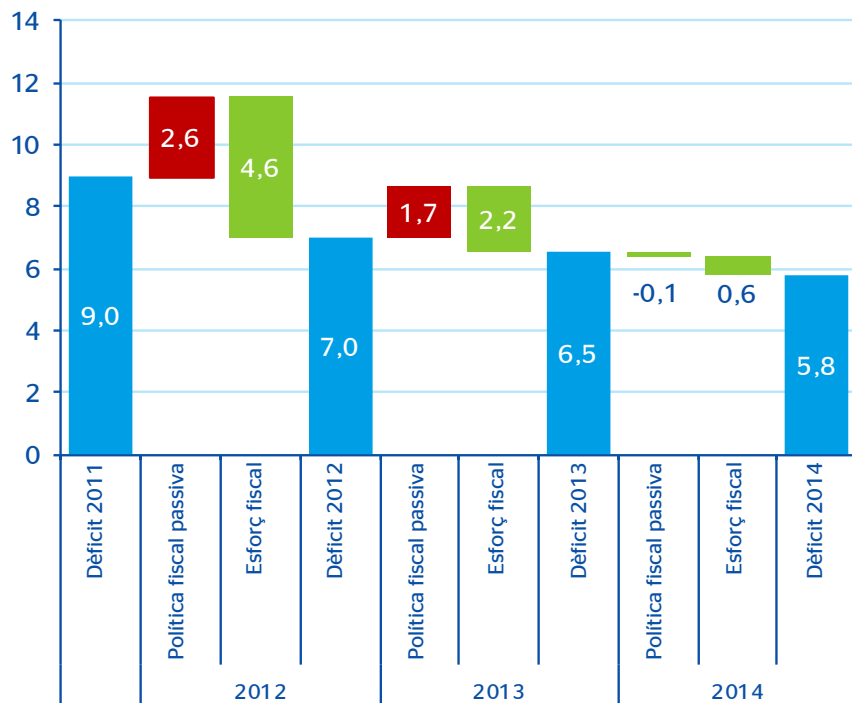
..., com ho demostra l'evidència històrica

2. La millora en la posició de les empreses

B. Un entorn menys incert

AA.PP.: descomposició del dèficit públic exclosos els ajuts al sector financer (% PIB)

Font: MINHAP i BBVA Research

S'ha produït una millora de l'entorn extern,...

..., tant per la percepció de l'establiment d'un full de ruta creïble per a Europa,...

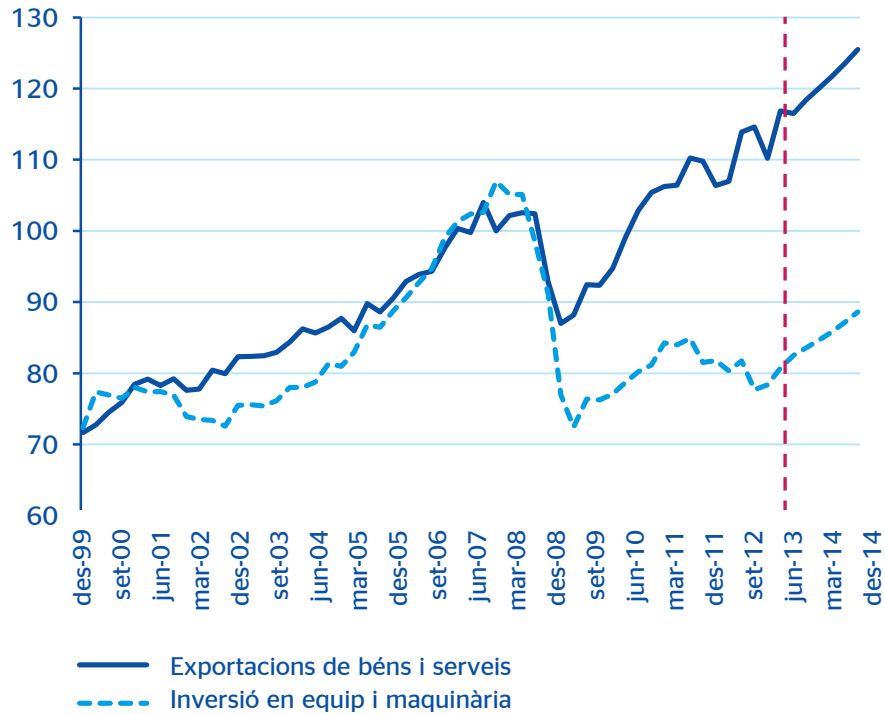
..., com també pel compliment dels compromisos adquirits en termes de reformes a Espanya

Menor incertesa i objectius de dèficit més consistents amb la recuperació

3. Millora de la inversió

Espanya: exportacions i inversió en equipament i maquinària (2008=100)

Font: INE i BBVA Research

La recuperació que s'espera a la UEM i la continuïtat del creixement de les exportacions

... haurien de traduir-se en una recuperació de la inversió al sector privat

De fet, el 1S13 ja s'ha produït un creixement del 8% en termes anualitzats

Sumari

Secció 1

Economia mundial: s'incrementa la contribució al creixement de les economies desenvolupades

Secció 2

Espanya: tocarà fons en 2013. El creixement en 2014 estarà suportat per la millora de l'entorn exterior, la reducció dels desequilibris interns i les reformes estructurals

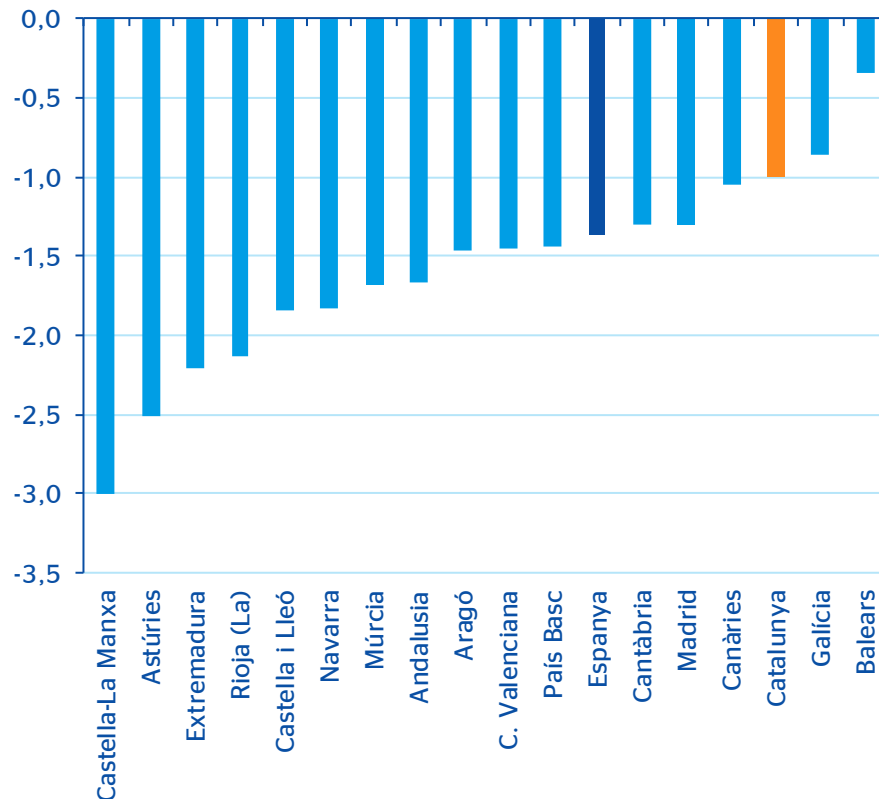
Secció 3

A Catalunya, el creixement l'any 2014 vindrà determinat per la capacitat de correcció de desequilibris

Catalunya va tornar a la recessió l'any 2012

Creixement del PIB: 2012 (%)

Font: INE i BBVA Research

El PIB regional va caure l'any 2012 un 1,0% ...

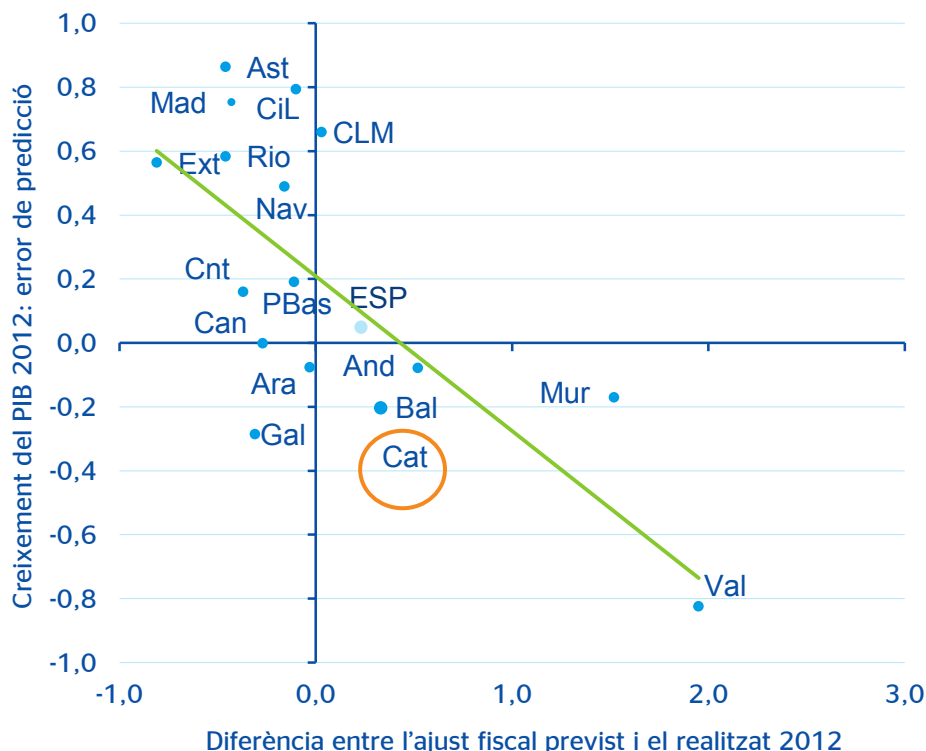
... confirmant la tornada de l'economia a la recessió en un context d'absorció de desequilibris interns i contracció dels principals socis comercials

Tanmateix es manté un diferencial (marginal) positiu amb la mitjana espanyola

La caiguda del PIB va ser una mica menys intensa de l'esperada pel menor ajust fiscal ...

Ajust fiscal i creixement econòmic

Font: FMI i BBVA Research

Un ajust fiscal menor de l'esperat qüestiona la correcció necessària al 2013 ...

... i suposa, a futur, un major condicionant en matèria fiscal

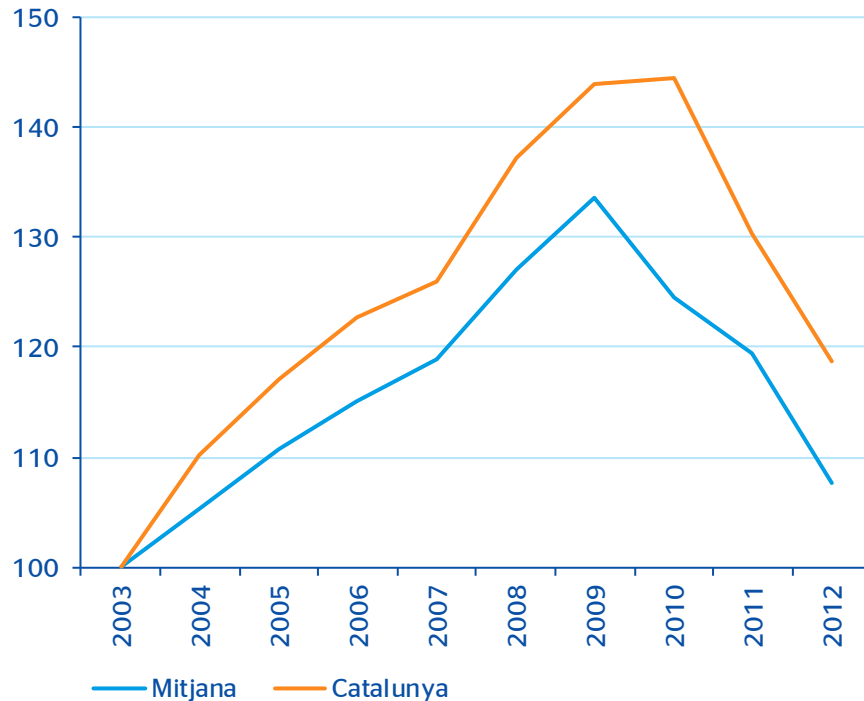
L'ajust fiscal continua, després de l'incompliment de 2012

La caiguda del PIB va ser una mica menys intensa de l'esperada pel menor ajust fiscal ...

Despesa real per habitant neta d'interessos

(2003=100)

Font: A. De la Fuente

Malgrat les retallades, la despesa hauria de ser suficient per mantenir els estàndards acceptables als serveis bàsics

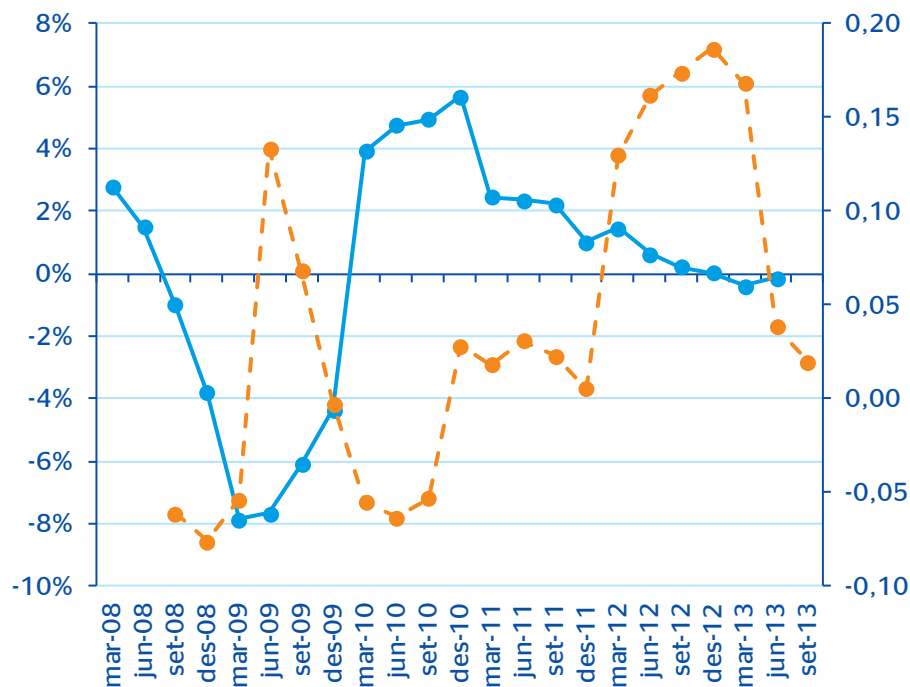
A Catalunya, els desequilibris actuals s'expliquen bàsicament per l'increment diferencial de la despesa ...

... mentre els ingressos experimenten una evolució favorable

..., i l'existència d'uns sectors sòlids no subjectes a reestructuració

Creixement del PIB de Catalunya: sectors no subjectes a reestructuració

Font: INE i BBVA Research

● PIB (excloent construcció, sector públic i sector financer) (a/a, %)
 -●- index de tensions financeres

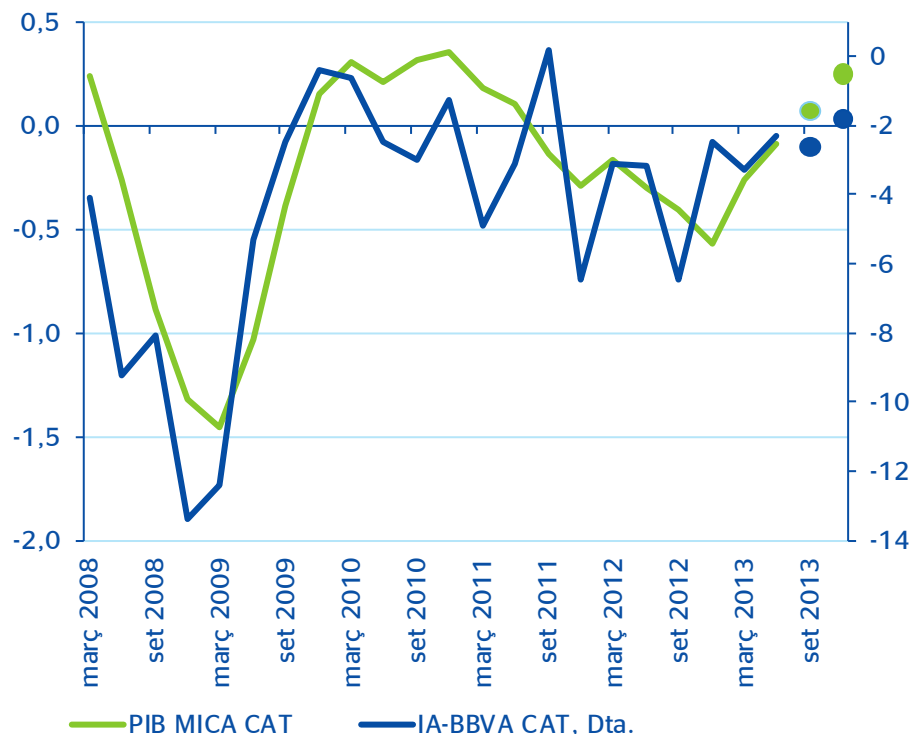
Els sectors en reconversió expliquen pràcticament el 100% de la caiguda del PIB

La correcció de les tensions financeres, clau per recuperar el creixement de l'economia

L'economia catalana toca terra en 2013

Indicadors BBVA del PIB de Catalunya: MICA i IA (t/t, CVEC)

Font: BBVA Research a partir de fonts nacionals

Tant les dades de la comptabilitat trimestral catalana (0% t/t en 2T13 vs. -0,1% en 1T13 i -0,5% en 3T12),

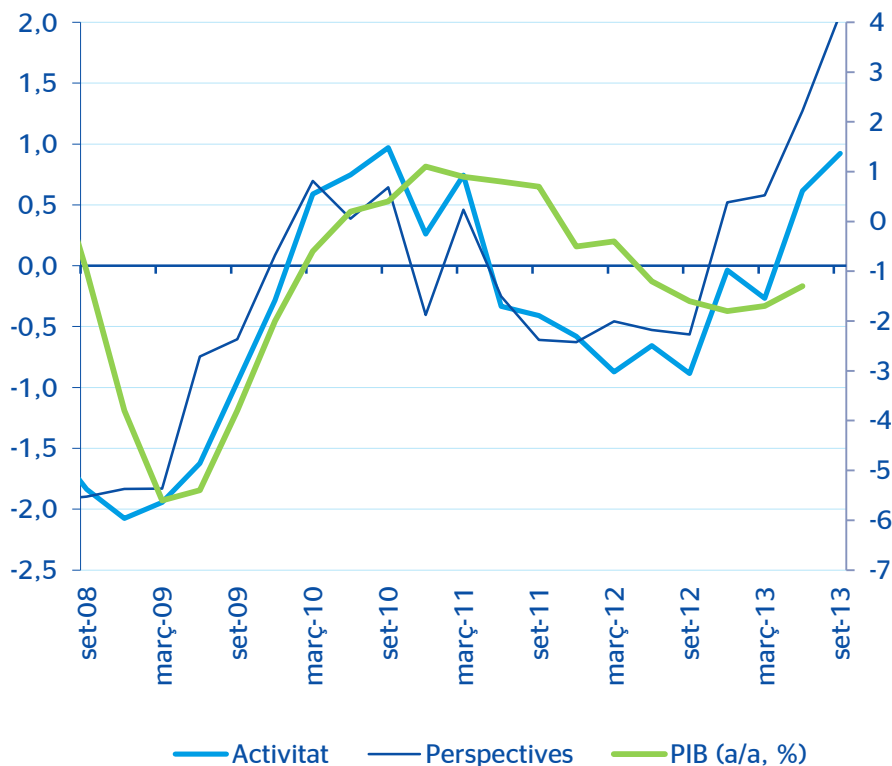
... com l'Enquesta BBVA o els indicadors d'activitat del 3T13 resumits en l'IA-BBVA Catalunya ...

... apunten una millora tot i que encara en un entorn de contracció

L'economia catalana toca terra en 2013

Indicador d'Activitat BBVA Catalunya i creixement del PIB (%)

* Desviacions normalitzades respecte del terme mitjà històric; sèrie desestacionalitzada
 Font: INE, Enquesta Activitat Econòmica de Catalunya i BBVA Research

Tant les dades de la comptabilitat trimestral catalana (0% t/t en 2T13 vs. -0,1% en 1T13 i -0,5% en 3T12),

... com l'Enquesta BBVA o els indicadors d'activitat del 3T13 resumits en l'IA-BBVA Catalunya ...

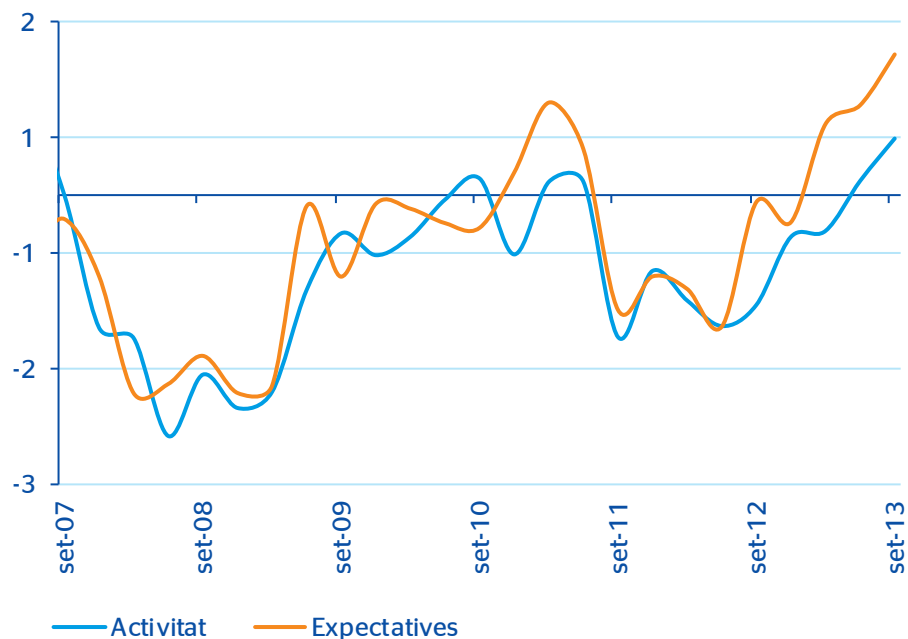
... apunten una millora tot i que encara en un entorn de contracció

L'economia catalana toca terra en 2013

Lleida: activitat econòmica i expectatives empresarials

(desviacions normalitzades respecte del promig històric; sèrie desestacionalitzada)

Font: Enquesta Activitat Econòmica BBVA Research

Tant les dades de la comptabilitat trimestral catalana (0% t/t en 2T13 vs. -0,1% en 1T13 i -0,5% en 3T12),

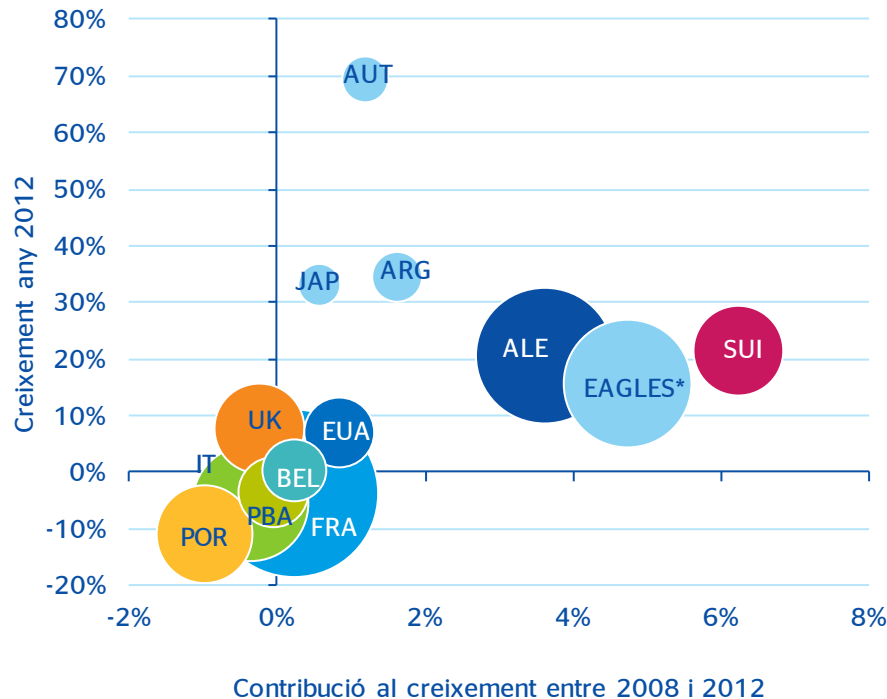
... com l'Enquesta BBVA o els indicadors d'activitat del 3T13 resumits en l'IA-BBVA Catalunya ...

... apunten una millora tot i que encara en un entorn de contracció

2014: l'inici de la recuperació

Catalunya: creixement de les exportacions 2012 vs. contribució al creixement per països

Font: Datacomex i BBVA Research

1. Millora esperada de les exportacions

Catalunya ha de continuar amb el procés de diversificació geogràfica

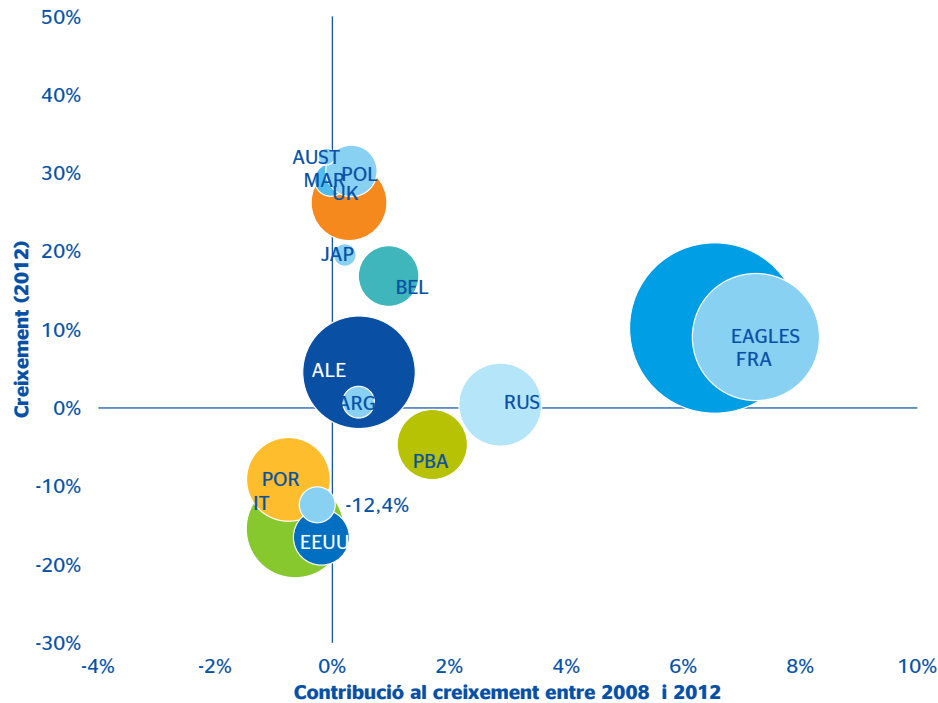
... cap als països que més creixeran en els propers anys ...

... per mantenir la rellevància del sector exterior

2014: l'inici de la recuperació

Lleida: creixement de les exportacions 2012 vs. contribució al creixement per països

Font: Datacomex i BBVA Research

1. Millora esperada de les exportacions

Catalunya ha de continuar amb el procés de diversificació geogràfica

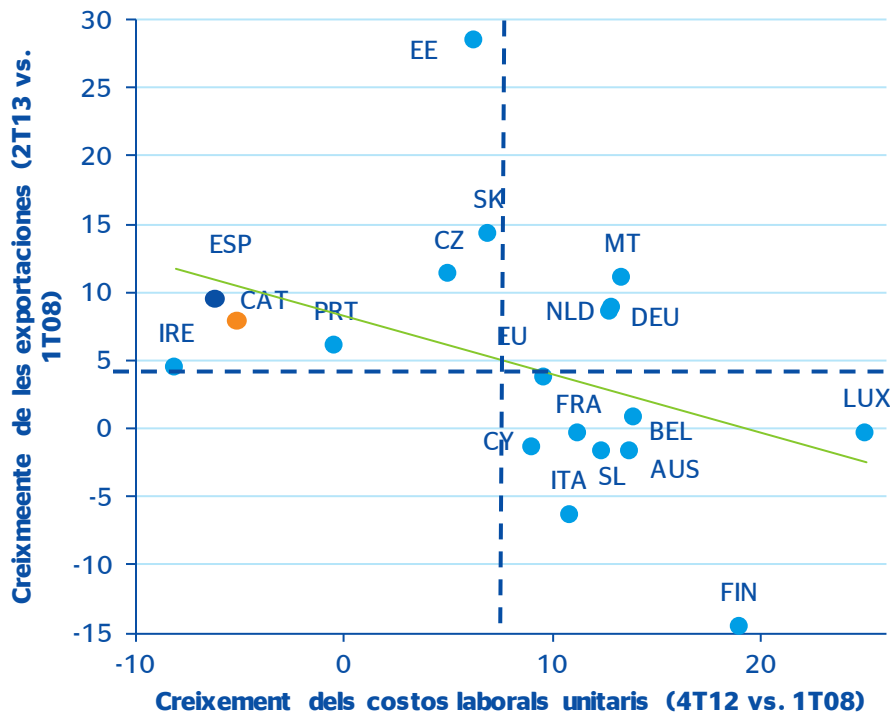
... cap als països que més creixeran en els propers anys ...

... per mantenir la rellevància del sector exterior

2014: l'inici de la recuperació

Creixement acumulat de les exportacions de béns i dels costos laborals unitaris (%)

Font: INE, Datacomex, Eurostat i BBVA Research

1. Millora esperada de les exportacions

El sector exterior tornarà a contribuir positivament al creixement l'any 2013

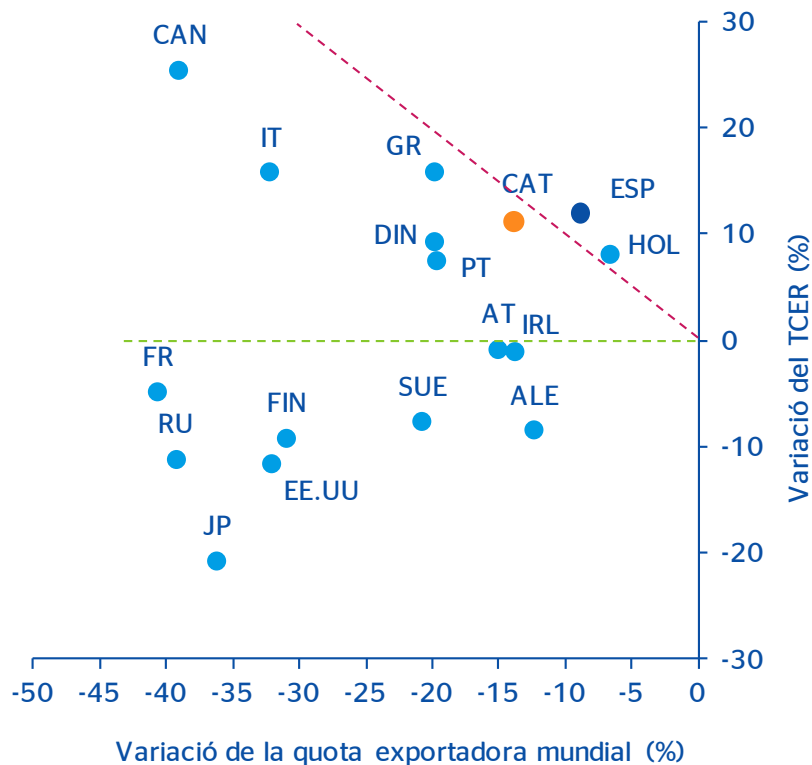
Les millores en competitivitat - preu impulsaran part de la dinàmica ...

... mentre es mantinguin els factors que han permès guanys en termes de quota de mercat

2014: l'inici de la recuperació

Variació acumulada de la quota exportadora i dels preus relatius d'exportació

Béns i serveis, 1999-2011 (%)
 Font: Comissió Europea i OMC i BBVA Research

1. Millora esperada de les exportacions

Escassa relació entre la competitivitat-preu i les quotes d'exportació

Els determinants diferents al preu han estat més importants per explicar les quotes

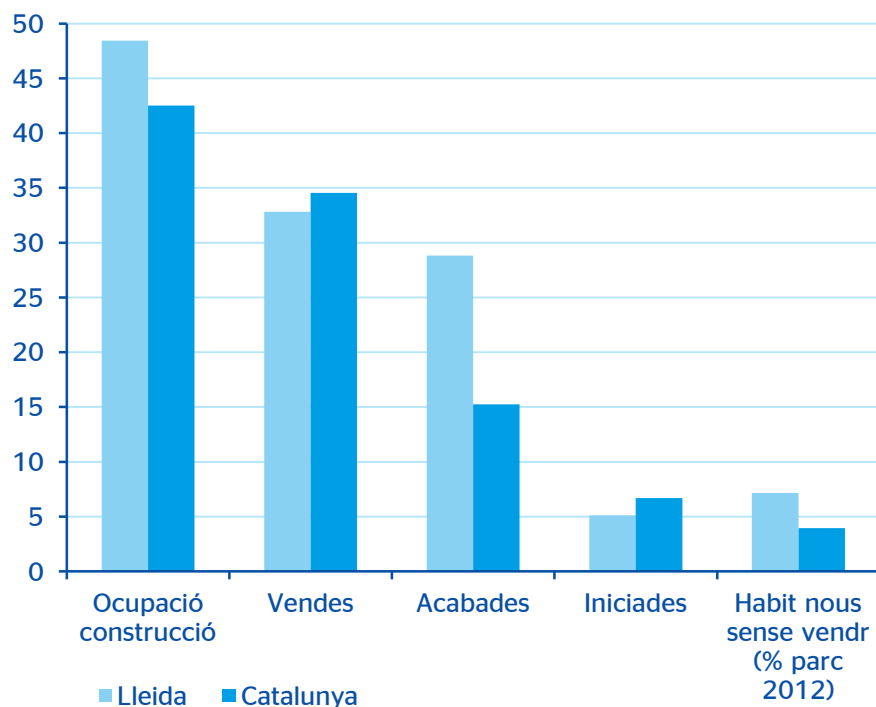
Si els preus relatius de les exportacions s'haguessin comportat com a Alemanya ...

... Espanya hagués augmentat la seva quota mundial en 20pp (un 6% més de PIB) i Catalunya, a l'entorn de 15 pp

2014: l'inici de la recuperació

Catalunya i Lleida: variables del sector immobiliari l'any 2012 respecte del terme mitjà 2004-2007

Font: Ministeri de Foment, INE i BBVA Research

2. Menor impacte dels ajustos en marxa (I)

La correcció de l'oferta continua encara que la major part ja s'ha realitzat: s'inicia el 7% dels habitatges iniciats en l'etapa de màxims

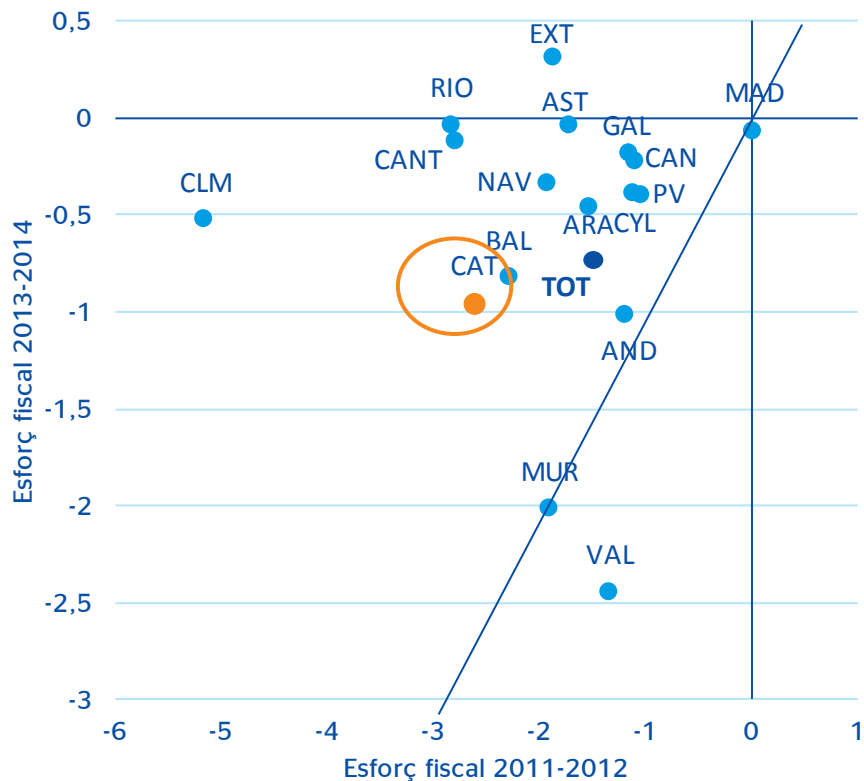
Durant la primera meitat de l'any les vendes evolucionen millor que la mitjana: estancament davant caiguda del 5% a Espanya

La lenta reducció dels habitatges nous sense vendre (3,9% del parc) condicionarà la recuperació de la inversió residencial

2014: l'inici de la recuperació

Espanya: esforç fiscal per CC.AA.

Font: INE i BBVA Research

2. Menor impacte dels ajustos en marxa (II)

L'acompliment de l'objectiu de dèficit en 2013 suposaria un avenç significatiu ...

... que reduiria la contribució negativa de l'esforç fiscal al creixement durant els propers anys ...

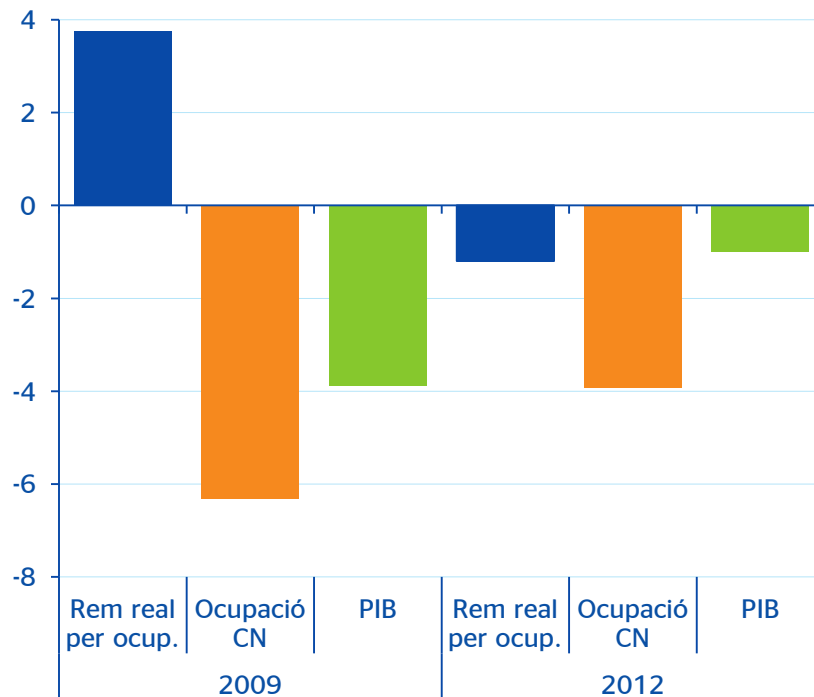
... i eliminaria el desavantatge que actualment suposa el dèficit respecte d'altres CC.AA.

2014: l'inici de la recuperació

Catalunya: salari real, ocupació i PIB

(Variació percentual acumulada, dades CVEC, %)

Font: INE i BBVA Research

3. Síntomes d'un mercat laboral més eficient

La reforma laboral i el II Acord per a l'Ocupació i la Negociació Col·lectiva han pogut evitar una major caiguda de l'ocupació

Amb institucions laborals més adequades a l'inici de la crisi, la destrucció d'ocupació hauria estat menor

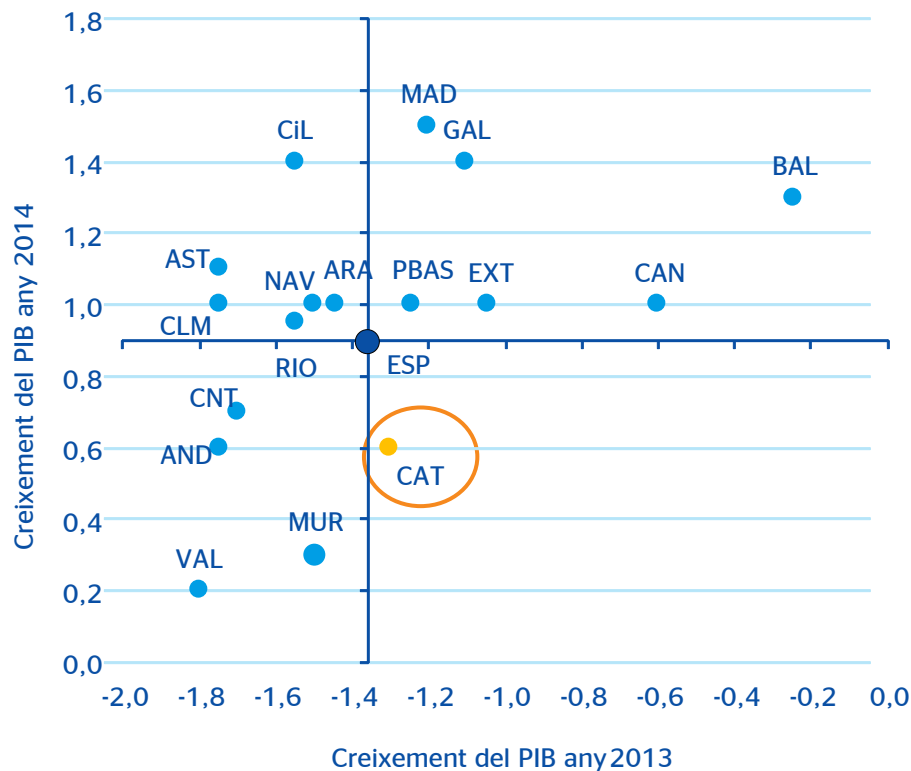
Es fan necessàries reformes addicionals al mercat del treball i als de béns i serveis

2014: l'inici de la recuperació

Espanya: creixement del PIB per CC.AA.

(variació anual, %)

Font: INE i BBVA Research

La recuperació de les exportacions, la necessitat de continuar amb els ajustos i altres factors diferencials ...

... condicionaran el creixement en el curt i mitjà termini a Catalunya

L'any 2013, Catalunya tocarà fons (-1,3%) i reprendrà el creixement l'any 2014 (+0,6%)

Reptes a futur: una finestra d'oportunitat

L'escenari base és sensible a les condicions de finançament als mercats internacionals i persisteixen nombrosos riscos

Treballar per consolidar de forma permanent la millora dels mercats i no desapropitar-la com ha succeït en el passat

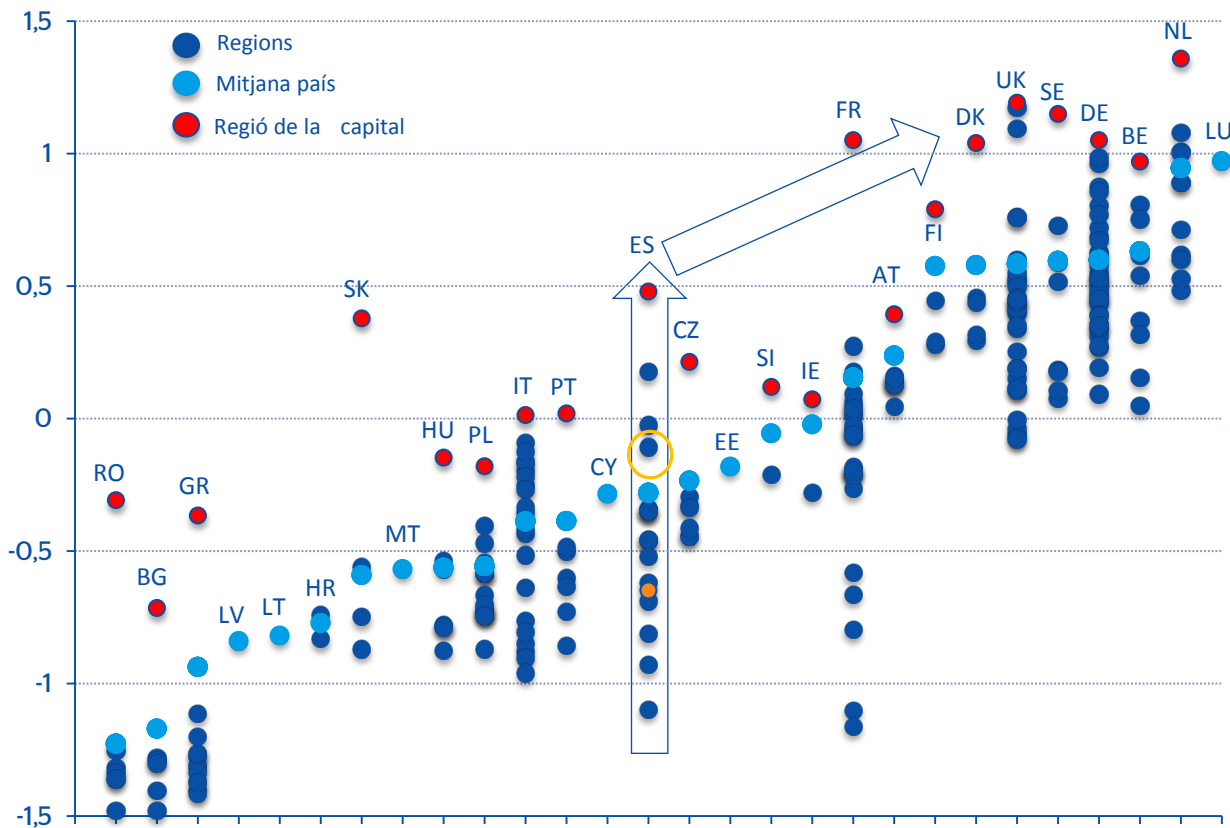
Europa ha d'avançar cap a una UEM més genuïna. Per a això, són fonamentals els avanços en la unió bancària que s'han de dur a terme al 2013 i els fons per impulsar el creixement

Espanya i Catalunya han de redoblar els seus esforços en els ajustos i en les reformes estructurals per augmentar la competitivitat de la seva economia i continuar atraient inversió estrangera directa

Reformes a Espanya: el repte de la doble convergència

Índex de Competitivitat Regional Europa, 2013

Font: Paola Annoni i Lewis Dijkstra (Comissió Europea, 2013)

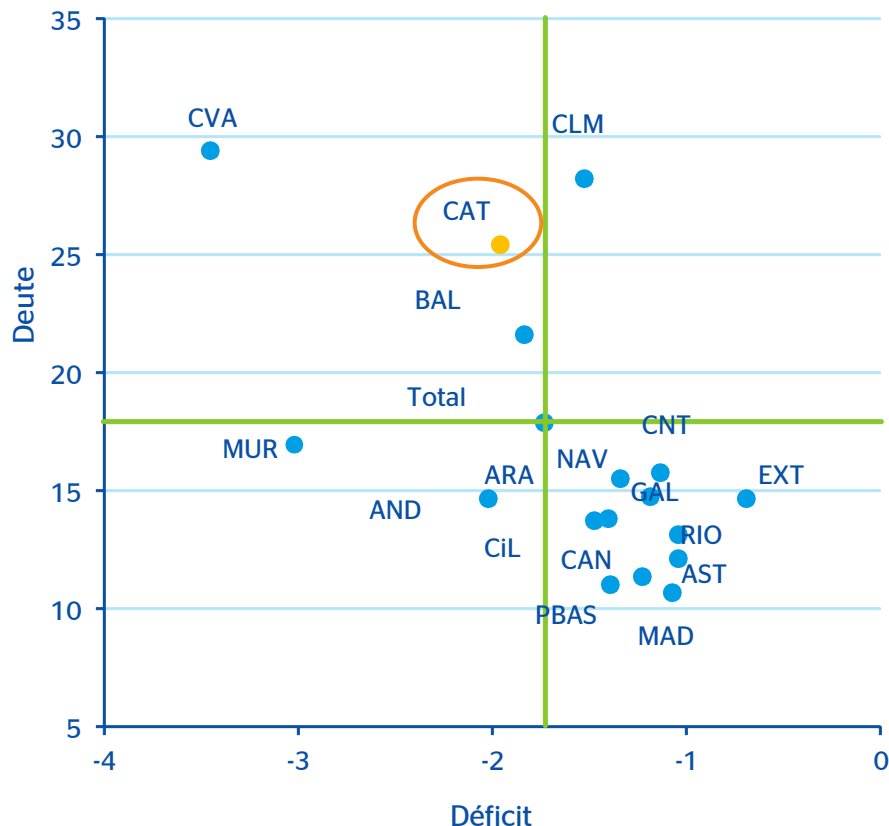
Reptes a futur (I)

La reducció del deute autonòmic

Espanya: dèficit i deute PDE a tancament de 2012

(% del PIB Regional)

Font: MINHAP i BdE i BBVA Research

El nivell de deute manté un creixement sostingut des de 2003 ...

... accentuat pel pitjor comportament dels comptes autonòmics durant la crisi

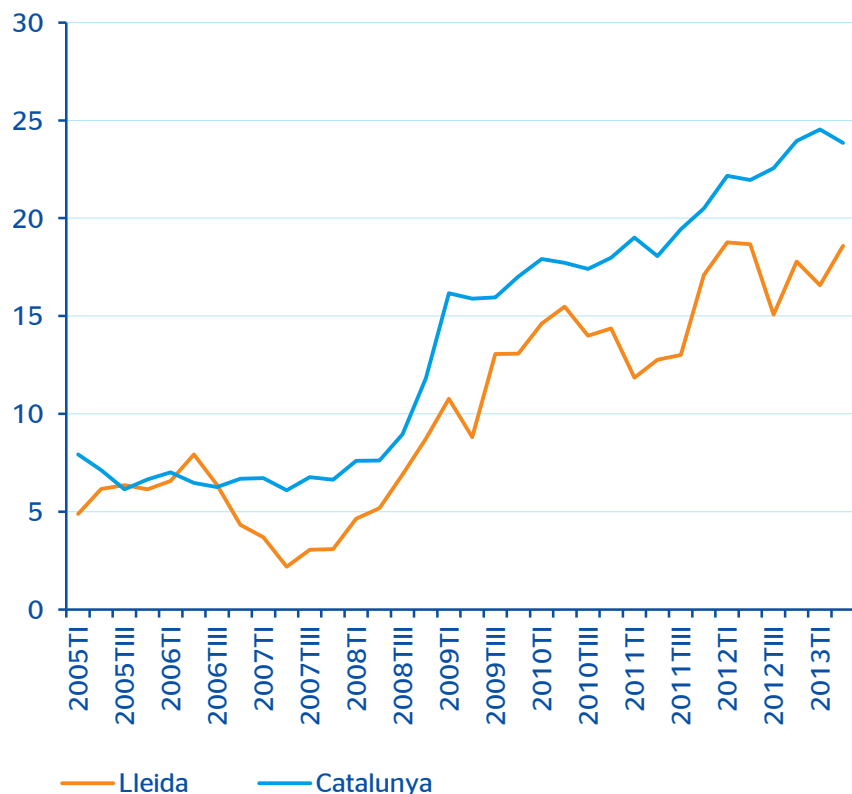
Actualment se situa en el 26,3%, lluny de l'objectiu del 13% plantejat per a 2020

Reptes a futur (II)

Temporalitat i atur

Taxa d'atur (a/a, %)

Font: INE (EPA) i BBVA Research

El mercat laboral pateix els efectes de la crisi
...

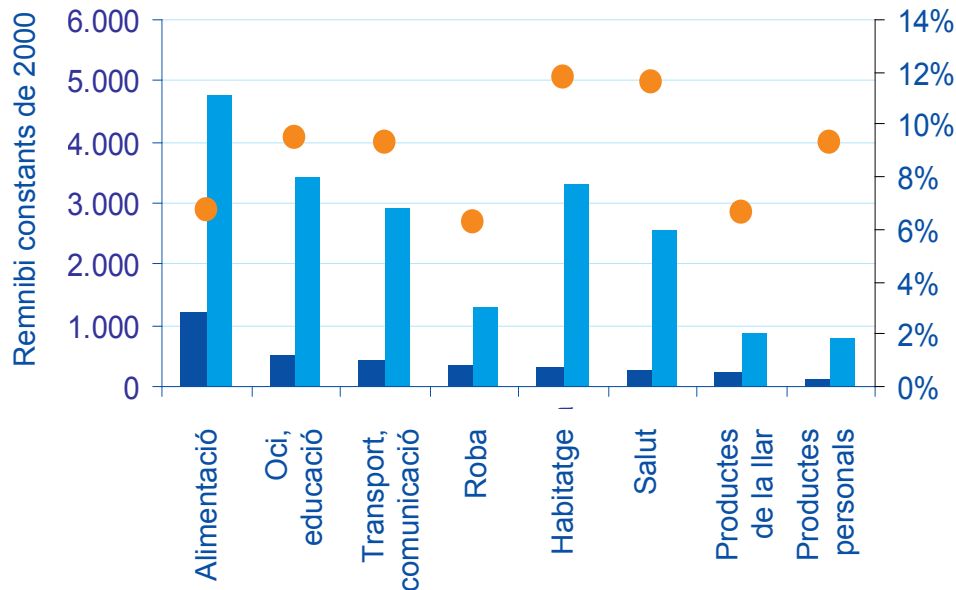
... però manté el diferencial positiu amb la resta de Catalunya ...

... gràcies al bon comportament del sector agrari

Reptes a futur (III) recerca de nous mercats

Què consumirà la societat urbana xinesa? (milers de milions de Renminbi, base 2000)

Font: Institut d'Estadística de Xina, McKinsey Global Institute i BBVA Research

Pautes de consum convergint cap als països desenvolupats

Llarg termini: dinamisme de mercats emergents

■ 2004 ■ 2025 ● Creixement mitjà anual 2004-2005 (dreta)

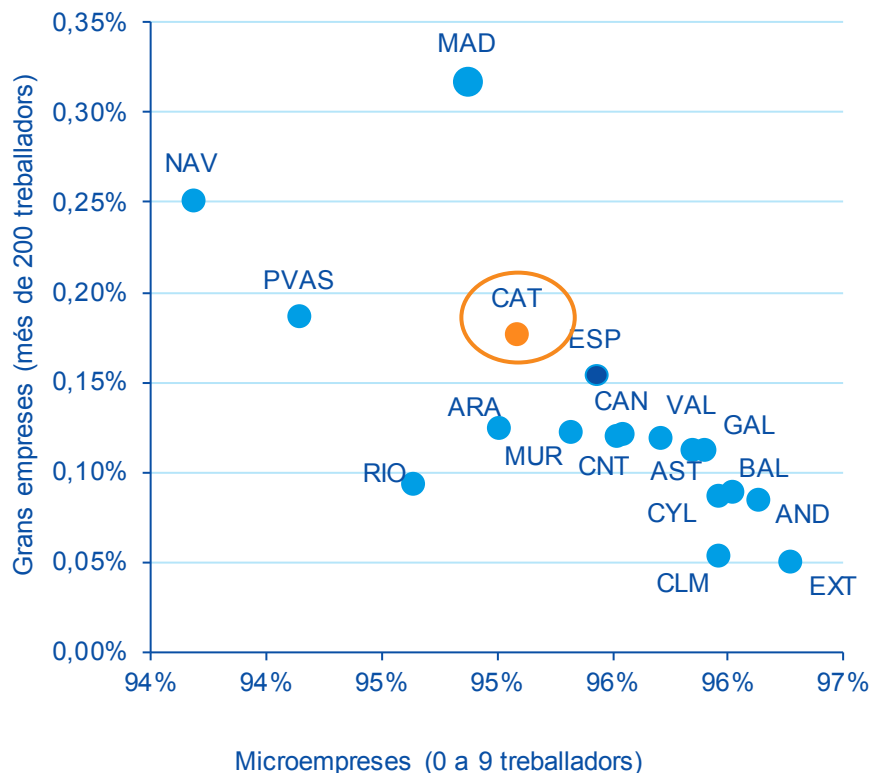
Reptes a futur (IV)

Millora de la competitivitat

Distribució del número d'empreses per dimensió

(% s/ total d'empreses, 2012)

Font: BBVA Research

L'economia catalana ha d'apostar decididament per augmentar les dotacions de capital humà i físic...

... de forma que es potencii el creixement de la productivitat ...

... i afavoreixi la reducció de la taxa d'atur

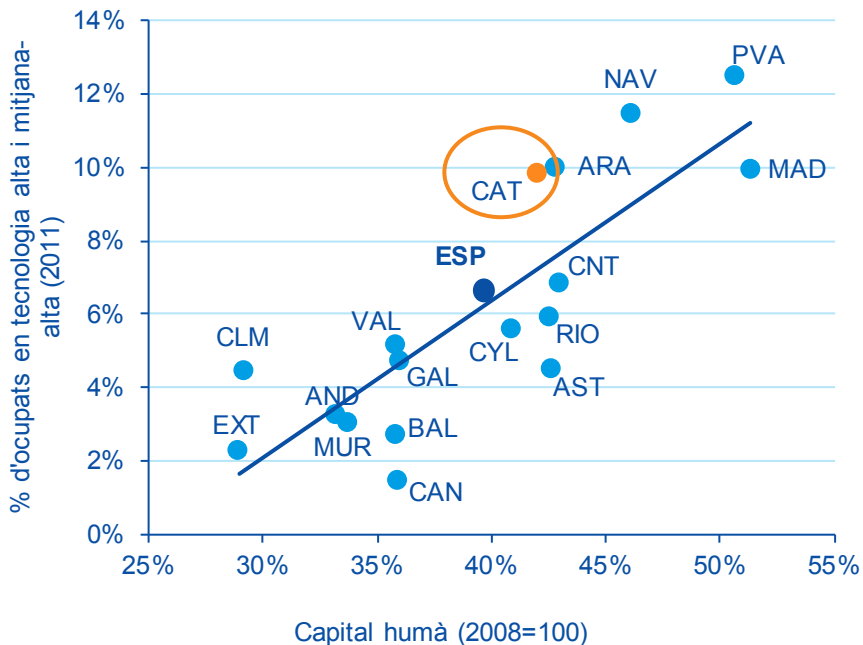
Reptes a futur (V) La millora del capital humà

El capital humà ...

... determinant de l'esforç en R+D, i del PIB per càpita, però també un avantatge per al mercat laboral

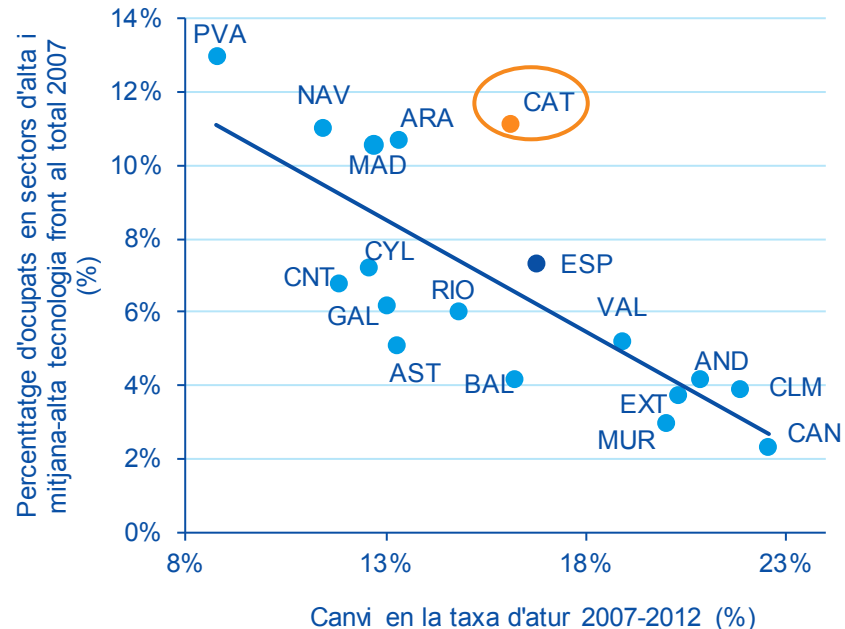
Capital Humà vs ocupats en tecnologia alta i mitjana-baixa

Font: INE i BBVA Research

Ocupats en sectors d'alta i mitjana-alta tecnologia en 2007 vs canvi en la taxa d'atur entre 2007 i 2011

Font: INE i BBVA Research a partir de

Missatges principals

- 1 **El creixement mundial continuarà**, tot i que s'incrementa la contribució de les economies desenvolupades en detriment de la de les emergents
- 2 La **unió bancària, la correcció dels ajustos estructurals i el compromís amb les reformes**, claus per al creixement a Europa
- 3 **L'economia catalana tocarà fons l'any 2013 i tornarà a créixer el 2014**, en un context d'incertesa i de necessitat de control dels comptes públics
- 4 **L'acompliment d'uns objectius de dèficit** més consistents amb el creixement marcarà les divergències entre regions
- 5 **A Lleida, la major especialització en el sector primari ha suposat un avantatge relatiu**

Jornada Econòmica a Lleida

17 d'Octubre de 2013